

Rechter verbiedt publicatie brisante brieven Grass

Nieuws

[Achtergrond](#) - 12 oktober 2006

(12 oktober 2006) Schrijver Günter Grass heeft een overwinning geboekt in een rechtszaak die hij aanspande tegen de *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. Die had twee brisante brieven van de auteur gepubliceerd waarin Grass een SPD-minister aanviel om diens naziverleden.

De publicatie van de twee brieven, geschreven in 1969 en 1970, is een nieuwe en pijnlijke klap in het gezicht van de Nobelprijswinnaar Grass. De auteur, die onlangs in het nieuws kwam met zijn [late bekentenissen](#) lid te zijn geweest van de *Waffen-SS*, roept in de stukken de toenmalige West-Duitse minister van Economische Zaken Karl Schiller (SPD, 1914-1994) op diens lidmaatschap van de nazipartij NSDAP en de SA (*Sturmabteilung*) ruitelijk toe te geven.

Als de minister zijn “vergissing” zou opbiechten, schreef de gelauwerde auteur, zou dat voor hemzelf en de samenleving een “opluchting” betekenen, vergelijkbaar met het heilzame effect van een verfrissende regenbui. Toen Schiller een jaar later nog weinig aanstalten had gemaakt met zichzelf in het reine te komen, ontving hij opnieuw een aansporing van Grass.

Publicatie van de brieven door de conservatieve *Frankfurter Allgemeine* bracht in Duitsland opnieuw het nodige rumoer teweeg. Met zijn eigen *coming-out* wachtte Grass immers nog 37 jaar. De *F.A.Z.* noemde de actie van Grass een “zeldzaam, intiem voorbeeld voor het talent van Grass het verleden te verdringen”. De brieven waren aanvankelijk opgedoken in het proefschrift van een politicoloog van de universiteit van Freiburg.

De tegenaanval van Grass liet niet lang op zich wachten. Voor de rechter eiste hij een verbod op verdere publicatie. De brieven zijn immers zijn persoonlijk eigendom, aldus de auteur. Daar heeft de openbaarheid niets mee te maken. Hij kreeg gelijk. Het verweer van de krant dat publicatie het maatschappelijk belang diende, achtte de rechtbank niet van toepassing. Zijn overwinning zal Grass weinig voldoening schenken; de schade is immers al geleden. Opnieuw zijn critici van [het voormalige linkse geweten van de Bondsrepubliek](#) van munitie voorzien.

Met de *F.A.Z.* is Grass inmiddels gebrouilleerd. Op de *Buchmesse* in Frankfurt sneerde de auteur dat de krant er methoden op na hield die het boulevardblad *Bild* niet zouden misstaan. Bovendien verweet hij de krant met de eer te strijken de primeur van zijn bekentenis te hebben gebracht. “Die staat gewoon in mijn boek”, mopperde Grass. De *F.A.Z.* zegt op zijn beurt dat de schrijver – die het interview met zijn bekentenis van te voren had geredigeerd – de reactie op zijn woorden volkomen verkeerd heeft ingeschat en nu de krant tot zondebok probeert te maken.

De affaire rond het naziverleden van minister en ster van de SPD Karl Schiller is overigens een treffend voorbeeld van de alomtegenwoordigheid van 'bruine wortels' onder de naoorlogse politieke elite in Duitsland. Schiller kreeg de vermanende brieven van Grass omdat de SPD'er zijn kanselier Kurt Georg Kiesinger (CDU, 1904-1988) had aangevallen vanwege diens NSDAP-lidmaatschap en nazicarrière. De kanselier van de eerste grote coalitie (1966-1969) was ten tijde van het Derde Rijk een hoge ambtenaar op de propaganda-afdeling van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Schiller zag daarbij zijn eigen naziverleden gemakshalve over het hoofd.

Spiegel Online

[Grass erwirkt einstweilige Verfügung](#)

FAZ.net

[F.A.Z. weist Angriffe von Grass zurück](#)

[Beichten Sie, es wäre für Sie eine Erleichterung!](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/1513/rechter-verbiedt-publicatiebrisante-brieven-grass>